

Ulf Kristersson: Tal vid minneshögtid i Stockholms stora synagoga 2026

Talare
Ulf Kristersson
Statsminister

Datum
27 januari 2026

Plats
Stockholm

1 Ers majestäter,

Kära överlevande,

5 Mina damer och herrar,

Tillsammans uppmärksammar vi idag minnet av de sex miljoner judar som mördades under Förintelsen. Men vi minns också dem som överlevde, alla de med synliga eller osynliga ärr. Och vi minns dem som med fara för sitt eget liv försökte rädda andras liv.

Jag vet att många av er här ikväll har en egen personlig koppling till det som hände när mörkret lade sig över Europa.

15 Elie Wiesel sa ju ”att inte föra vidare en erfarenhet – är att svika den.” Därför tackar vi er överlevande, för att ni fortfarande orkar berätta er personliga historia.

Och vi tackar er som är barn och barnbarn till överlevande. För att ni orkade lyssna. Så att ni kan bära vidare minnet av det som drabbade dem, som inte längre själva kan berätta – när allt färre som var med då är med oss nu.

Men ansvaret för att bevara minnet av Förintelsen vilar inte bara på er, utan på oss alla.

25

Rätt vårdat kan minnet och berättelserna om Förintelsen hjälpa oss att känna igen de mekanismer som gör det otänkbara möjligt och som leder mot avgrunden. Så att det kan bekämpas i tid. Så att inte historien upprepar sig. Så att vi kan hålla löftet om ”aldrig igen”.

I de allvarstider som vi nu lever, är det löftet viktigare än på länge.

35

Efter den 7 oktober 2023 har hatet och hoten ökat – igen. Och jag vet att många av er påverkades personligen av Hamas fruktansvärda terrorattack – och av allt det som kom därefter. Så mycket hat och antisemitism. Så mycket rädsla och otrygghet – även i Europa, även här i Sverige.

40

De berättelserna har återkommit i alla mina möten med svenska judar, som när jag besökte synagogan i Göteborg förra året. Och bilden bekräftas också av våra myndigheter.

45

Antisemitismen som sprids på Sveriges skolor. Det vittnas om hakkors, kränkande ord om judar eller som hotfulla skämt.

50

Många judiska elever berättar att man döljer sin judiska identitet, rädd för antisemitismen eller för att personligen behöva stå till svars för internationella konflikter, eller bli föremål för konspirationsteorier. I vårt land i vår tid. Det är rent skamligt.

55

Och jag förstår också att många svenska judar berörs på djupet av terrorattacker, som den på Bondi beach i Sydney mitt under ett chanukkafirande. Så långt från oss, men ändå så nära. Det finns en kollektiv känsla av oro och rädsla bland judar i alla länder.

60

Jag förstår att den rädslan hängde i luften även i Sverige. Men vi firade chanukka ändå! Nästan som en motståndshandling. Vi låter inte mörkrets krafter vinna.

65

Det vilar ett ansvar på oss alla att se och bekämpa antisemitismen. Och den regering som jag leder tar det ansvaret på stort allvar. Vi gör vårt yttersta för att svenska judar öppet och tryggt ska kunna leva sina liv, inte dölja sina liv eller frukta för sina liv.

Vårt arbete står på tre ben: ökad trygghet, mer utbildning och främjande av

70 judiskt liv.

För det första måste tryggheten garanteras. Församlingsmedlemmarnas bidrag ska gå till verksamheten, inte till kameror för att garantera verksamhetens säkerhet. Därför har vi steg för steg höjt anslagen för säkerhetshöjande åtgärder.

75

För det andra måste vi öka kunskapen. De som besöker läger och minnesplatser och hör vittnesmålen får minnen för livet. Därför har vi ökat anslagen till hågkomstresor. Och vi har gjort medlen permanenta.

80 Vi vill också uppmärksamma dem som vågade göra egna insatser i mänsklighetens mörkaste stund. Därför beslutade regeringen idag om ett nytt uppdrag till Forum för levande historia, för att synliggöra de frivilliga insatser som gjordes för medmänniskor på flykt från Norge till Sverige.

85 Vid kajen i Oslo står åtta tomma, rostiga järnstolar – ett monument för att hedra de norska judar som deporterades med fartyget Donau den 26 november 1942. Sammanlagt tvingades 773 judar från Norge, många av dem till Auschwitz. Bara 38 överlevde och kunde återvända till Norge efter kriget.

90 Men 1 200 norska judar tog sig faktiskt över gränsen till Sverige. Deras historia ska berättas, liksom de insatser som gjordes längs gränsen för att hjälpa norska judar på flykt.

För det tredje ska vi fortsätta öka kunskapen om judiskt liv i Sverige och hur det berikar vårt land. För den judiska minoriteten och kulturen utgör en omistlig del av Sverige.

Under förra årets jubileum uppmärksammades det svenskjudiska kulturarvet runt om i hela landet. Allt från Judiska spår i Dalarna till @Stoltjude i Luleå. Och glöm inte Marstrands synagoga, ett av de hundra verk som nu ingår i Sveriges kulturkanon.

Utställningarna och evenemangen visade hur mycket bättre vårt land har blivit genom alla judiska bidrag. Men de visar också att hatet verkligen inte har vunnit. De judiska inslagen, den judiska kulturen och det judiska arvet lever och växer.

110 Ni som är här idag och alla andra som för det judiska arvet vidare: ni är inte bara
med och bevarar en tradition, ni är med och bygger vårt gemensamma svenska
kulturarv.

Det vill jag säga tack för. Min regering står bakom er – och här tänker vi stå kvar.

115

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-01-28)</div>

Taggar

Förintelsens minnesdag, Moderaterna, Politiska tal

120

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristersson-tal-vid-minneshogtid-i-stockholms-stora-synagoga-2026>

125

130

135

140

145